

پاڅار ايرتسي

في ۲۰ شوال سنه ۱۳۳۸

وفي ۱۱ تشرين اول سنه ۱۳۳۶

جمعيت علميه اسلاميه نك ناشر افكاريدر

صاحب امتياز :

فاتح مجيز درسعاملرندن

استانبول مبعوث

مصطفى عاصم

سرمحرر :

فاتح مجيز درسعاملرندن

توقاد مبعوث

مصطفى صبري

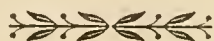
مدیر مسئول :

مكتب قضاة معلملرندن

كلبيلى منير

مندرجات

ادبيات	ع . خيرى	اون بنش، اون آتتى سنه اول يازلمش اثرلرمدن
شيخ سعدى نك بر سرگذشتى طاهر المولوى	شرف الدين	يمينك سبب تشرى
تضمن سعدى المولوى	م . صفوت	تركياده يكي بر اثر ترقى
ملتمى سورم ع . خيرى	نطقك ترجمه سى	عظم زاده رفيق بكك شام شريفده ايراد ايلديكي
بر تاريخ وفات سعدى المولوى		

نسخه سى ۱ غروشدرد

آبونه اجرتى (پوسته اجرتيله برابردر)

ممالك اجنبیه ایچون :

۶۰ ، ۲۰ فرانق

» ۱۰۰ ، ۳۰

استانبول وولایات ایچون :

بر سنه لکى ۶۰ غروش

التى آيلنى ۳۰ »

درج اولنميان اوراق اعاده ايدلمز

قارئلر مزه

۱ کثر مقالاته آيات کریمه واحاديث نبويه درج ايدلمش بولندينى نظراعتبارده آلتهرق رعایتسزلکنده بولنلما مسى رجا اولتور .

در سعادت

محمود بك مطبعه سنده طبع اولنمشدر

یعنی بر امتك ماضیسی تاریخده شرفلی و محترم
 کچمشده ماضیسندن بر شی ضایع ایتماش ایسه اولامت
 حال حاضرده اسکیسندن زیاده بر موقع احترام و تعالیده
 بولمق ایچون حریص اولور. یوقا کر ماضینك احوالی
 ضایع ایتمش ایسه آنك استرداد و اعاده سنه چالیشور .
 و بر امتك تاریخده حالی سفیل و غیر محترم کچمش
 ایسه آندن تخلیص کر بیان ایدرك حال حاضرده شرف
 و سعادتله یاشماق ایچون چالیشیر . ایشته ایکی صورتدهده
 نتیجه بر در فقط بوکی نتیجه کیم موفق اوله بیلور شبهه
 یوق که بوکی نتیجه استیجی استحصا ایده جك امت
 کندیسیر چون تاریخ اولان و اول تاریخی تدریس ایدن
 و ماضیسندن بحث ایدن و اکا مراجعت ایلان خصوصیه
 ماضیسنك پك شرفلی و مجید اولدیغنه دلالت ایده جك
 آثار معروفه سی موجود اولان امتدر .

نصاحه بر کسه پك کوزل کچمش اولان
 ماضیسیله افتحار ایدرسه بر قوم ، بر ملتده آنك کیدر .
 وهانکی بر امت که تاریخی بیلمز ، اسلافك احوالنه
 واقف اولمازسه ، ماضیسندن بی خبر بولورسه بشریت ،
 زمان ، سما ، ارض کبی محیطندن اول امت بیگانه قالور .
 یرك شکلی مجرای اجتماعی تغییر ایدن و اسلافز
 طرفدن منساری رفع و اعلا ایدلمش اولان مدنیت
 اسلامیة نك سزك بو کونکی مدنیتکزه کلی بر فائده سی
 اولمشدر خصوصیه علم ، تربیه ، تهذیب اخلاق ایچون
 انشا ایدلمش اولان مدارس ، مکاتب ، مبانئ سائردهدن
 پك چوق استفاده ایدلمشدر .

افندیلر

بوکون بی آراکزده خطیب اوله رق بولن دیرمه
 سوق ایدن ایشته بو خصوصدر . سزك اسلافکزه
 تعلق ایده جك ماضینك تاریخندن و جهانك هر طرفنه
 انتشار ایتمش اولان مدنیتکزدن بحث ایده جکم

اهالینك چکه چکری زحمتی نظر تأمله آله رق بوباده
 صمت و سکوتی اختیار ايله طاش کبی قالور . سببیده
 بر درلوا کلایه میورز . یوقسه شرکت خیریه علمینده
 بولمقده می بر ارتجاع تشکیل ایدیور ؟

شرکت خیریه بوملتك یوزندن قازاندیغی هیچ بر
 یرده هیچ بر قومپانیه قزانمیور ایکن الدینی فاحش
 فیأتلر ، اهالی بی بر بری اوزرینه ییغارق کوستردیکی
 تضییقلر ، واپورلری وقت معینده حرکت ایتدیره مدیکی
 جهته حصوله کتیردیکی انتظارلر ، سایه سنده کلزار
 حالنده کی بوغاز ایچنی خرابه زاره چویردیکی یتزمش
 کبی شمدی ده ملتك ، اهالینك ا کلامدینی بیلمدیکی
 بر ساعتله اهالی به قارشو اعلان ایتدم دیه کندیسینی
 قور تاره جق ! ای یا !!!... حق وار چونکه مات مجبوردر
 جانی ایسترسه بینسون !! باشقه بولورسه اوپسونده
 باشنه قویسون !! خلیج قومپانیه سی کوز اوکنده
 طورییور . اداره مخصوصه ایسه میدانده دیمکدهده
 پك حقلی در .

م . صفوت

عظام زاده رفیق بکک شام شریفده ایراد

ایلدیکی نطقك ترجمه سیدر

هرامتك مستقبلی ماضیسنه مرتبط اولمقدن خالی
 اوله من . اول امتك تاریخی کرکسه پارلاق و قیمتی
 اولسون کرکسه اولسون . بو ارتباطدن مراد یالکیز
 ایکی طرفك بر برینه مشابهی جهتیله دکل بلکه حیات
 اجتماعیه نك مجراسنك تغییری و قدر و منزلتسك تعالی
 و ترقیسی کبی نتایج جهتیله در .

اولان (الامام ابن تیمیہ) والجامع الصغیر صاحبی قاضی القضاة (صدرالدين الازرقی) ایله بونلردن بشقه مشاهیر علما .

وطب علماسندن تاریخ الاطیبا صاحبی (ابن ابی اصیبه) و (مذهب الدین بن الحساجب) و (نجم الدین البودی) و (موفق الدین بن المطران) و (مذهب الدین الدخواز) و (عمادالدین الدیسری) و بونلرک امثالی .

وعلوم عقلیه وریاضیه و موسیقی علماسندن (محمد بن ابی الحکم الباهلی) و عزالدین السویدی) و بوکونه قدر کندی یدینک عملی موجود وقائم اولان مهندس (ابی الفضل الحارثی) و بونلرک امثالی کافیدر .

سزه مثال اولهرق (افضل الدین الحکیم) ک ترجمه حالی حقنهم کی بیاناتی ذکر ایده جکم .

مؤلف مومی الیه کتاب مذکورده (صفدی) دن نقلاً مشارالیهک ترجمه حاتی ذکر ایلدکاری صیرده اسمی (محمد بن عبدالله بن المظفر بن عبدالله الباهلی) کنیه سی (افضل الدین ابوالجد ابن ابی الحکم) اولدیغی وکندیسی حکماء مشهوردن و طیب حاذق اولوب هندسه ، نجوم بینی علم افلاکده وسائر آلات فیهنک اعمال واستحضارنده ید طولی صاحبی اولدیغی وعلما طیبی (نورالدین ابن الشهد) دورنده یدردن ودها سائر متخصصلردن تحصیل ایتیش اولدیغی جهتلہ نورالدینک دمشقده (البهارستان المستشفی الثوری) نامنده انشا واعمسار ایلدیکی خسته خانه یه مشار الیه ابن ابی الحکم طیب تعیین ایدلمش اولدیغی بیان ایلشدرد .

سزه آنفاً اسمارینی ذکر ایلدیکم رجال وآنلرک ایچنده فاضل کبیر مشارالیه ابن ابی الحکم علم ایله فضل ایله اشتهار ایتیش و بونلرک امثالی برچوق علما اشبو مدارسده تدریس علوم ویا مدرسینه ریاست ایدرک مکتبه عربیه یی هر فنندن مؤلفات نافعه ایله طولدیر مشاردر .

شو (الدارس فی المدارس) [۱] نام کتابی کوریور . میسکز بیک اوچیز آلتش حقیقه یی مشتمل ومورخ علامه (الشیخ محمد بن محی الدین النعمی) مؤلفاتندرد . بو کتاب بالکیز (دمشق) ده انشا ایدلمش اولان مدارس ، مساجد ، عجزه نک اطعام طعمانه مخصوص تکایانک مقدارینی بیانه مخصوص بر کتایدرد . بونلرک عددی مؤلفک زمانی اولان قرن عاشرک اوائلده ایکویز سکسان کسوره بالغ اولشدرد .

(دمشق) ده ایلاک مدرسه نک انشا ایلدیکی تاریخ که قرن خامس در یعنی در تیوزطقسان اوچ تاریخدر ایشته او تاریخدن اعتباراً مؤلفک زمانه قدر کچن سنه لر اوزرینه اشبو مبانی یی تقسیم ایده جک اولورسوق هرایکی سنه یه بر مدرسه ویا تکیه اصابت ایدر مؤلفک زماندن صکره انشا ایدیلوبده مؤلفک ادراک ایده مدیکی مدارس یه بشقه در .

اشبو کتابده مذکور اولان اسامی مدارسدن بعضیسی سزه ذکر ایتیمک ایسترم فقط وقتک ضیق اولسندن ناشی اوزاتاق ایسته میورم .

بومدارسک انشا اولدیغی تاریخ ایله طلبیه مشروط اولان اوقاف وبومدارسندن نشئت ایدن وتدریسده بوانان علما برر برر اشبو کتابده مذکور ومسطوردر . بونلرک هپسی ذکر وبیانه وقت مساعد اوله مازنته کیم کتابک حجمندن ده اکلایلیور . بالکیز مدارس مذکورده تدریس علوم ایدوبده ریاستنی تولی ایدن ومدارس مذکورده دن نشئت ایدن علماء شریعتدن تاریخ مشهور صاحبی (الحافظ الذهني) ومؤلفاتی بین الاسلام مشهور

[۱] بوکتاب یازمه برکتاب اولوب شمدی یه قدر طبع ایللامشدر بونک اسکی برنسخه سی شام علماسندن (الشیخ عبدالرزاق افندی البطار) نزدنده موجود اولوب مومی الیه رفیق بک بوندن برنسخه استساخ ایده رک شو خطبه یی بوکتاب اوزرینه ایراد ایلشدرد

علم افلاک معلملری مدارس علومدن هانکیسند و وظیفه لری وار ایسه اوراده تدریس ایدرلر ایدی . بلکه جوامع و مساجد ده تدریس ایدرلر ایدی . زیرا جوامع و مساجد مدارسک شوشکل حاضری اوزره بنایلدسندن مقدم یعنی عصر رابعدن اول مدارس علومه بکزر و بلکه عینی ایدی . حتی الحاله هذه ینه اویله در . هم عبادت و هم تدریس علومه یارایور .

مدارسک، هر هانکی علوم و فنونک طالبلری بیننده مشترک بولندیغنه دائر سزه بر مثال ذکر ایدیم . (رفیع الدین الجلی) نك ترجمه حالفی بیان ایتدیکی صیبرده (ابن ابی اصیبه) دیورکه مومی الیه شامده مقیم اولوب باب النصر داخلنده کی مدرسه عذراویه ده علم فقه تدریس ایلدیکی کبی کندیسنه مراجعت ایدن طلابی هر بر فندن و علم طبعیدن ده تدریس ایدر ایدی . حتی علوم حکمیهدن بنده کندیسندن خیلی تحصیلده بولندم .

افندیلر

« الجلی » کبی علماء شریعتدن بر چوق عالم علوم شرعیه ، علوم عقلیه ، طب ، فلکیات ، ریاضیات کبی علوم و فنونی بر آرمیه جمع ایدرک برلکده تدریس ایتشلردر . شبهه یوق که بوذوات کرام شو مدرسه لردن نشئت ایتشلردر .

مندرجانندن بحث ایلدیکم شو تاریخده یعنی کتاب الدارسده ابن کثیردن نقلا (الجمال المحقق احمد بن عبدالله بن الحسین الدمشقی) نك ترجمه حالی بیان اولنیور . ایشته سزه مثال اوله رق مومی الیهک ترجمه حالندن بر پارچه ذکر ایده جکم دیگر علمای ده بوکا قیاس ایده بیلورسکیز .

تاریخ مذکورده دیورکه احمد بن حسین الدمشقی شافعی مذهبی اوزرینه اشتغال ایتش و او مذهبه یک ایلری کیدوب افتا و اعادهیه موفق اولمش ایدی . کذلک علم طبده فضل و کمالی و دیگر لرینه تقدیمی اولدیغندن

سزدن ریکز شامده ملک الظاهرک مدرسه سنده کتبخانه عمومیده الیوم موجود اولان (ابن عروه الحنبلی) نك یوز جلددن زیاده اولان کتاب الکو کتبه و (الحافظ ابن عساکر) ک بکرمی جلددن فضله اولان تاریخه مراجعت ایدرده اول عصر و اندن مقدم اولان عصر علمائک ، افاضلک علوم شرعیه ، علوم ادبیه ، لغت ، تاریخ ، تراجم ، فلکیات ، طب ، هندسه و حساب کبی ریاضیات ودها سائر علوم نافعهدن تألیف ایلدکاری کتب معتبره یی انلرک اوزرینه قیاس ایدرکه کوزلجه بیایر و تقدیر ایدرکه اشبو مدارسدن ظهور ایدن علمائک امت اوزرینه بر رجحان و فضللری واردر و لالی طویله ده تابصباح تحریر و تحبیر الیه مشغول اولشلردر و بوندن باشلوجه مقصدلری ناسک استفاده سی ایچون کتبخانه لری علوم نافعیه مخصوص کتب الیه طولیدر درق عمومی متادیا نشر ایلکدر .

شوکانه دیرسیکنر علماء طبعدن بر عالم که اوده بشیور سکسانیدی سنه سنده وفات ایدن (موفق الدین بن المطران) در بوذات حین وفاتنده کتبخانه سنده طب و علوم حکمییه متعلق اون بیک کتاب ترک ایلش اولدیغی مومی الیهک ترجمه حالفی بیان ایلدیکی صیبرده ابن ابی اصیبه ذکر ایدیور .

ظن ایتیکز که اشبو مدارسک عمومی مدارس دینه در . و علما و طلبه سی علوم شرعیه علما و طلبه سیدر . خیر اویله دکدر بلکه بو مدارس ایچنده علوم شرعیه نك غیری فنون تحصیلنه مخصوص مدرسه لرده واردر نته کیم آتیا بیان ایدیله جکی وجهله مدرسه دخوازیه و دیسریه و لودییه بوقبیل مدارسندر .

بوندن بشقه تاریخ بزه کوستریورکه تحصیل علومه مخصوص اولان مبانی و موسسات ، طلبه بیننده مشترک ایدی . علوم شرعیه طلبه نك محل تحصیلی فنون سائر طلبه نك محل تحصیلندن بشقه دکلدی . علم طب و یا

ادبیات

شیخ سعدینک بر سرگذشتی :

مابعد

(گبر) کاف فارسینک فتیحی، وبا ایله رانک سکونیه
آتشپرست معناسنه در .

پازند : « زردشت » ک اثر تألیفی اولان (زند)
کتابنک تفسیری ، یاخود شرحی ویاخود (پهلوی)
لسانته ترجمه سی، روایت اخرایه کوره (زند) (پازند) ک
شرحی بولوندیغنی، براوچنجی نقلیه نظرآ (پازند) و (زند)
مجوسیلک دأر آرر، آیری ایکی کتاب اولدیغنی (برهان
قاطع) کوستریور .

(زراشت) (زرادهشت) (زراشت) (زراشت)
کبی برچوق شکله کیرن (زردشت) کله سی ایرانده آتشپر-
ستلکی احداث ایدن بر آتشی نژادک اسمیدر .

اوروبالیرجه (زورو آستر - goroastre) دیه
معروف اولان بو آدم ، اصلاً هندلی اولوب اورادن
قوغولماسی اوزرینه - کیانیانندن (کشتاسب بن لهراسب) ک
زمان سلطنتده - (فریدون) نسلندن اولدیغنی ادعاسیله -
(بلخ) کله رک مجوسیلکی تلقینه باشلامشدر .

تلقینات مغفلا نه سنه ایران شاهی ده قاپیلمش و (آذر
کشتاسب) نامیله بر آتشکده تأسیس ایتمش اولدیغندن
مجوسیلک آز وقت ایچنده پک چوق ترقی کوسه ترمش
و جابجا آتشکده لر انشا قیلنمغه باشلامشدر . [۱]

آتشپرستلکک انتشاری و فرس ایله تورک قوملرینک
آیین قدیمی بولونان صابیلکک ایرانده ترکی مناسبتیله

[۱] ایران آتشکده لرینک اک بیوک واک مشهورلری
شونلردی :

۱ آذر مهر ۲ آذر نوش ۳ آذر بهرام ۴ آذر آیین ۵ آذر
خرین ۶ آذر برزین ۷ آذر زر دهشت .

دحوازییه مدرسه سنک - بو مدرسه بر مدرسه طیه در -
مشیختی کندی عهدسنه توجیه اولمش وشامده الیوم
موجود اولان (الیمارستان النوری) خسته خانه سنده
بولونان خسته لر قاعده اطبا اوزرینه باقار ایدی . و
مدرسه فروخشا هیه ده شافعیلر مدرس اولدیغنی کبی
خیلی مدرسه لرده معید ایدی .

سو تفصیلاتدن اکلانیدلرینه کوره علوم بین العلماء
مشاع اوله رق تدریس ایدیلر و علوم شرعییه واقف
اوللردن بعضیلری فلسفه ، طب ، فلکیات ، ریاضیات
کبی علوم نظریه و عملیه یه ده عالم و واقف اولورلردی .
علمامزک و قیله تحصیل و تدریس ایتمش اولدیغنی علوم ،
مدنیت اسلامیه نک عمودی اوزرینه قائم و مدنیت قدیمه
ایله مدنیت حدیثه بیننده حلقه وسطی اولان علومدر .
حتی دربی ، متسکیو ، کوسه تاف لوبون کبی علماء
تاریخندن برچوقلری بوعلومک عرب تمدننک اوزرینه
فضلی اولدیغنی اعتراف ایتشلر و مدنیت اسلامیه یه
مخصوص مستقل کتابلر یازارک تمدن اسلامک زمانه
ترک ایلدیکی آثار ترقی یی وارباشنه مجهول و بییکانه قلمش
اولان نیجه علمی ذکر ایتشلردر .

افیدیلر شمیدی بز شو عصرک ، حقنده هذیان
ایتدیکی تمدن اسلامک سلسله سنندن بر حلقه اولان قرون
وسطاده کی دمشق علماسنک ذکر ی صدنده یز . اکر
مساعده ایدر سه سکنر کتاب الدارس حقنده کی سوزمی
بیتیردکن صکره اوسلسله نک تاریخنندن بر نبذه ذکر
ایدرک ختم کلام ایلیه جکم .

مابعدی وار

